Tisková zpráva
ze dne 23. července 2009

Kraj Vysočina nezákonně bránil rozvoji větrných elektráren, zkonstatoval Nejvyšší správní soud.

Několika obcím kraje Vysočina, jež mají zájem o výstavbu větrných elektráren na svých katastrálních územích, se podařilo dosáhnout prostřednictvím žaloby podané u Nejvyššího správního soudu zrušení těch článků Zásad územního rozvoje kraje Vysočina, které obcím znemožňovaly vymezovat ve svých územních plánech plochy pro větrné elektrárny.[1]

Nejvyšší správní soud vynesl své rozhodnutí na závěr veřejného jednání konaného dne 3. července 2009.[2] Podle stručného odůvodnění, jež předsedkyně senátu uvedla při vynesení rozsudku, není možné, aby Zásady územního rozvoje kraje Vysočina odkazovaly na dokument, který v době projednávání a schvalování ZÚR nebyl ještě zpracován, a navíc stanovovat v tomto dokumentu obcím povinnosti. Zmíněným dokumentem je Strategie ochrany krajinného rázu kraje Vysočina, jejímž pořízením a následně zapracováním jejích výsledků do Zásad v rámci budoucí aktualizace kraj Vysočina podmínil možnost obcí vymezovat plochy pro umísťování větrných elektráren ve svých územních plánech. Nejvyšší správní soud pak předně zrušil i tu část Zásad, kterou Kraj Vysočina do doby zapracování výsledků Strategie ochrany krajinného rázu do Zásad obcím přímo zakázal vymezovat plochy pro větrné elektrárny v územních plánech.[3]

Právě pomocí již vypracované Strategie ochrany krajinného rázu kraj Vysočina navrhuje na celém svém území možnost výstavby větrných elektráren značně omezit nebo ji přímo zakázat.[4]

„Nikdo z nás není nějaký vášnivý příznivec větrné energie, ale bezmála 80 % obyvatel naší obce se vyslovilo pro výstavbu větrných elektráren. Čtyři roky jsme se proto poctivě připravovali, jednali s veřejností, investory i úřady. Kraj ale najednou všechno zmrazil. Tím z nás trochu udělal šašky," uvádí starosta Dlouhé Brtnice Luboš Krátký.

Proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o zrušení části Zásad územního rozvoje kraje Vysočina se není možné odvolat, rozhodnutí je tedy pravomocné a účinné od okamžiku jeho vyhlášení. Kraj proto již nemůže pomocí Zásad bránit obcím, aby si v územním plánu plochy pro větrné elektrárny vymezily.

Právní zástupce obcí Jiří Nezhyba z brněnské advokátní kanceláře Šikola k celé věci dodává: *„Podle našeho názoru kraj Vysočina vůči obcím postupoval šikanózně a zasáhl do jejich ústavně garantovaného práva na samosprávu. Kraj není oprávněn způsobem, který použil v zásadách územního rozvoje, omezit nebo zakázat výstavbu větrných elektráren.“*

Poznámky pro editory:

[1] Zásady územního rozvoje kraje jsou ve smyslu stavebního zákona (č. 183/2006 Sb.) územně plánovacím dokumentem pro území celého kraje. Územní plány jednotlivých obcí pak musí být v souladu se zásadami územního rozvoje (viz § 43 odst. 3 stavebního zákona).

[2] Informace o řízení lze vyhledat na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu (www.nssoud.cz) v kategorii „Rozhodovací činnost“ a sekci „informace o řízení (InfoSoud)“ zadáním sp.zn. 5 Ao 1/2009, pod níž byl spis ve věci veden.

Rozsudek NSS ze dne 3. července 2009 zní následovně (citujeme z protokolu):

I. Opatření obecné povahy č. 1/2008 – Zásady územního rozvoje kraje Vysočina schválené Zastupitelstvem kraje Vysočina usnesením 0290/05/008/ZK pod č. j. KUJI 68739/2008 dne 16. 9. 2008, se v části: ***bod 115 písm. b), bod 121 a bod 122 písm. b) zrušují dnem vyhlášení tohoto rozsudku****. Ve zbytku se návrh zamítá.*

Podrobné odůvodnění rozsudku zatím není k dispozici.

[3] Znění bodů Zásad územního rozvoje kraje Vysočina, které Nejvyšší správní soud zrušil (citace):

*„(**115**) ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování v souvislosti s ochranou a rozvojem přírodních hodnot:*
***b**) v chráněných krajinných oblastech Žďárské vrchy a Železné hory a v navazujících partiích nevymezovat plochy umožňující umisťování staveb a zařízení, která mohou díky svým výškovým nebo plošným parametrům výrazně ovlivnit charakteristiky krajinného rázu, tedy zejména velkoplošných halových objektů, větrných elektráren, plošných areálů fotovoltaických článků s tím, že navazující partie krajiny budou jednoznačně definovány specifickou koncepcí dle bodu (120).“*

*„(**121**) ZÚR stanovují pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území v souvislosti s ochranou a rozvojem krajinných hodnot dále tyto zásady pro řešení funkčních ploch v územních plánech obcí:*
a) pro stavby, které svými výškovými nebo plošnými parametry výrazně ovlivní charakteristiky krajinného rázu, musí být vymezeny plochy v územních plánech obcí tak, aby byly zohledněny požadavky na ochranu pozitivních znaků charakteristik krajinného rázu stanovených koncepcí dle bodu (120). Tato zásada neplatí pro větrné a fotovoltaické elektrárny;“
b) do doby zapracování výsledků koncepce uvedené v bodu (120) do ZÚR nelze v územních plánech obcí vymezovat plochy pro umísťování větrných a fotovoltaických elektráren.

*(**122**) ZÚR stanovují tyto úkoly pro územní plánování v souvislosti s ochranou a rozvojem krajinných hodnot:*
***b**) v územních plánech obcí vymezit plochy pro umístění staveb a zařízení, které mohou díky svým výškovým nebo plošným parametrům výrazně ovlivnit charakteristiky krajinného rázu a to v souladu s podmínkami koncepce dle bodu (120).*

Celý text Zásad územního rozvoje kraje Vysočina lze nalézt na internetových stránkách kraje:
http://www.kr-vysocina.cz/vismo5/zobraz_dok.asp?id_org=450008&id_ktg=300412&p1=5427

[4] Strategii ochrany krajinného rázu kraje Vysočina lze nalézt na internetových stránkách kraje:
http://www.kr-vysocina.cz/vismo5/dokumenty2.asp?id_org=450008&id=4016899&p1=4957

Kontakty:

- Mgr. Jiří Nezhyba, advokátní koncipient, AK Šikola Brno, právní zástupce obcí
mobil: 775 154 073, e-mail: ludek.sikola@centrum.cz
- Luboš Krátký, starosta obce Dlouhá Brtnice
mobil: 607 910 690, e-mail: starosta@dlouhabrtnice.cz